

Sygn. akt II CSK 44/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku A.S.
przy uczestnictwie M.J., H.P.S. i W. K.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania M. J.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 16 września 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wniosek uczestniczki postępowania M.J. o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestniczka postępowania M.J. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 16 września 2016 r., oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 14 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy uwzględnił ograniczone żądanie wnioskodawcy A.S. i ustanowił na rzecz każdorazowego właściciela budynku stanowiącego odrębną nieruchomość, położonego w C., gmina L., mieszczącego się pod adresem P. służebność drogi koniecznej polegającą na prawie przechodu przez sień budynku, po linii łączącej kolejne punkty od 11 do 26 według projektu sporządzonego przez geodetę K.K. oraz nakazał uczestniczce M.J. udostępnienie wnioskodawcy kluczy do drzwi

frontowych od strony P., usunięcie lub przesunięcie szafy znajdującej się za tymi drzwiami, tak by można je było otworzyć pod kątem 90° i nieprzeszkadzanie wnioskodawcy w korzystaniu z tego przejścia, a od wnioskodawcy zasądził na rzecz uczestniczki wynagrodzenie za ustanowienie służebności w kwocie 33,60 zł rocznie. Sąd ocenił, że tak ukształtowana służebność jest najbardziej naturalnym i racjonalnym sposobem zapewnienia wnioskodawcy komunikacji między drogą publiczną a jego nieruchomością budynkową. Sąd Okręgowy podzielił to zapatrywanie, wskazując, że temu celowi służyła sień, przez którą przeprowadzona została droga konieczna, a którą obecnie uczestniczka wykorzystuje niezgodnie z przeznaczeniem, jako składzik. Służebność tę uznał za nieuciążliwą, skoro nie przeszkadza w korzystaniu z nieruchomości obciążonej, w której zresztą uczestniczka nie zamieszkuje. Wariant dojazdu przez działkę nr [...], należąca do uczestniczki W.K., wcześniej wskazywany przez biegłego jako najlepszy, Sąd uznał za mniej korzystny od momentu ograniczenia przez wnioskodawcę wniosku jedynie do umożliwienia mu przechodu, a nie przejazdu.

Uczestniczka postępowania w skardze kasacyjnej zarzuciła naruszenie przepisów postępowania - art. 278 § 1 w zw. z art. 286 i art. 382 k.p.c.; naruszenie art. 378 § 1 w zw. z art. 368 § 1 pkt 2 i 3 oraz w zw. z art. 382 k.p.c., a ponadto naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 382 i art. 391 § 1 k.p.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i poprzedzającego je postanowienia Sądu Rejonowego w S. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji

skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie stwierdzenia, że występuje co najmniej jedna z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione.

Skarżąca wniosek o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania oparła na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy uzasadniła go oczywistą zasadnością tej skargi, którą łączy przede wszystkim z zarzutem nieuwzględnienia przez Sądy obu instancji znaczenia opinii ustnej biegłego, który wskazywał jako najwłaściwszą drogę konieczną przeprowadzoną przez działkę nr 314, wadliwego ustalenia, że udostępnianie wnioskodawcy tej drogi miało dotychczas charakter wyłącznie grzecznościowy, nierozpoznania zarzutu naruszenia art. 145 k.c. i zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz nieprawidłowym sporządzeniem uzasadnienia.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżąca powinna wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona.

Argumentacja skarżącej w gruncie rzeczy zmierza do zakwestionowania ustaleń faktycznych i oceny dowodów poczynionych przez sąd drugiej instancji, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. nie jest dopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym. Podważanie wartościowania dokonanego przez sąd w ramach zasady swobodnej oceny dowodów oraz trafności poczynionych w sprawie ustaleń nie może odnieść skutku na tym etapie rozpoznawania sprawy. Wbrew twierdzeniom skarżącej

Sąd zrozumiale wyjaśnił w uzasadnieniu według jakich kryteriów i z jakich przyczyn uznał przyjęty wariant drogi koniecznej pieszej przez sień za najbardziej właściwy i odpowiadający kryteriom z art. 145 k.c. Jego rozumowanie nie wykazuje błędów, które uzasadniałyby twierdzenie skarżącej o oczywistej zasadności jej skargi.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z postanowień art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c., a także z art. 520 § 1 k.p.c.

jw